

[Duborg.]

sensforskel paa, om man maaler Værdien i Penge eller i Korn, saa den megen Tale om, at al Ulykken stammer fra Indførelsen af Grundskyld, mener jeg, man bestemt maa tilbagevise, den har ingen som helst Rod i Virkeligheden, den har intet med de faktiske Forhold at gøre, Vanskeligheden og Fejlen ligger helt andre Steder.

Jeg vil endogsaa uden Betænkning sige, at nu at begynde paa en ny Bonitering vilde være et meget letsindigt Foretagende. For det første tager det en Menneskealder at foretage en ny Bonitering og Matrikulering — det gjorde det i Danmark sidst, og det har det ogsaa gjort i andre Lande, hvor man har forsøgt Bonitering —, og vi kan være fuldkommen sikre paa, at naar Boniteringen slutter efter 40 Aars Forløb, er det, der blev lavet de første Aar, allerede ubrugeligt paa Grund af Ælde.

Man er ogsaa overalt i Udlandet, saa vidt jeg har kunnet følge med i disse Forhold, gaaet over til det System, at man boniterer Jorden ved en Ansættelse i Pengeværdi, og man foretager disse Vurderinger ret hyppigt. Vi foretager dem jo nu, som bekendt, hvert 5te Aar, og det er jo muligt, at man efterhaanden kan gaa over til at have et lidt længere Tidsrum imellem dem; men foreløbig maa man vistnok sige, at det er bedst at foretage dem i det mindste hvert 5te Aar, idet man maa erkende, at disse Vurderinger bliver bedre, for hver Gang de udføres. De er ikke fuldkomne, det er meget langt fra, men de er meget bedre ved sidste Vurdering end ved de foregaaende, og jeg tror, at naar man fortsætter med dette System, vil der ikke behøves mange Vurderinger, før man er ret nær ved den nogenlunde ligelige Værdiansættelse.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse gøre opmærksom paa et andet Forhold vedrørende Sammenligningen med Hartkornsskatten. Selve Beliggenhedsværdien spiller nu om Dage en saa uhyre Rolle, at hvis det ikke tages med i Betragtning ved Boniteringen, saa vil Boniteringen allerede herigennem blive belastet med saa uhyre Fejl, at den overhovedet er uanvendelig. Alene af den Grund er det givet, at den nye Matrikulering og en ny Jordbonitering i gammeldags Forstand i vore Dage er uanvendelig. Selve Beliggenhedsværdien af

Jorden — ja, det drejer sig om meget store Tal, jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at det er Tal, der ligger langt over en Milliard eller i det mindste noget over en Milliard; og naar vi ved, at den samlede Grundværdi er ca. 5 Milliarder, vil alene en Sammenligning af disse to Tal vise, at en meget stor Del af den samlede Grundværdi er Beliggenhedsværdi. Man vil i alle Tilfælde forstaa, at selv om dette Tal hverken giver sig ud for at være helt eller blot tilnærmelsesvis nøjagtigt, saa er det dog nok som Antydning af eller som Bevis for, at en Bonitering uden Hensyntagen til Beliggenhedsværdien er uanvendelig.

Følgelig er en Matrikulering eller en ny Hartkornsansættelse ganske uanvendelig, og det forekommer mig, at det var mest tjenligt efterhaanden at lade dette Spørgsmaal gaa ud af den politiske Diskussion.

Det, som vi nu har, og som vi skal beholde, er for det første Grundskylden og foreløbig da ogsaa, indtil Loven laves om, tillige Ejendomsskylden. Ved nu at foreslaa denne ganske afgørende Ændring, at gaa fra den blandede Ejendomsskyld og Grundskyld over til Grundskyld alene, maa man vel erindre, at man derved indsnævrer selve Ligningsgrundlaget. I Øjeblikket ligner vi baade paa Grundværdien og Ejendomsværdien; hvis vi gaar over til Grundskyld alene, indsnævrer vi Ligningen af Kommunens Udgifter.

Den økonomiske Udvikling har medført, at medens Grundværdierne langt tilbage i Tiden var Hovedbestanddelen af al Formueværdi i Landet — og der er jo ikke Tvivl om, at tilbage i Tiden var selve Grundværdien den bedste Maalestok, man havde for Formuen i Landet —, saa gælder det ikke i vore Dage. Nu er Forholdet det, at af Danmarks samlede produktionsmæssige Værdier, om man kan kalde det saa, alt, hvad der deltager i Produktionen her i Landet, som skal andrage ca. 22, nogle mener 24, altsaa 22—24 Milliarder Kroner, er kun de 5 Milliarder Grundværdi. Denne Sammenstilling viser altsaa, at af den samlede producerende Kapital er kun godt en Femtedel bundet i virkelig Grundværdi, medens omtrent de fire Femtedele er bundet i andre Værdier.

Det vil derfor forstaaes, at indsnævrer man nu selve Ligningsgrundlaget for Skatteudskrivningen til dette snævre Grundlag af